

Poznámka k potravě ťuhýka šedého (*Lanius excubitor*)

A comment on the food of the Great Grey Shrike (*Lanius excubitor*)

Robert DOLEŽAL

Zedníkova 6, 603 00 Brno, e-mail: dolezal.robert@uhul.cz

Potravu ťuhýka šedého (*Lanius excubitor*), tohoto dravce mezi pěvci, tvoří z největší části různý hmyz (*Insecta*), především brouci (*Coleoptera*) a blanokřídli (*Hymenoptera*). Z větší kořisti jsou to pak drobní obratlovci - savci i ptáci. Záleží ovšem na místních podmínkách, na potravní nabídce, která se v průběhu roku mění, a na sezóně, kdy může vzrůstat podíl hlodavců v jeho jídelníčku např. při přemnožení hraboše polního (*Microtus arvalis*).

Podle rozborů vývržků byli v potravě ťuhýka šedého zjištěni skřivani (*Alauda arvensis*), vlaštovky (*Hirundo rustica*), sýkory (*Parus* sp.), pěnkavy (*Fringilla coelebs*), strnadi (*Emberiza* sp.) a vrabci (*Passer* sp.). V Německu činil podíl menších ptáků v kořisti podle ročního období až 75 %. Největším úlovkem byli drozd zpěvný (*Turdus philomelos*), kos černý (*T. merula*) a drozd kvíčala (*T. pilaris*) (HUDEC 1983). Potravou ťuhýka šedého na jižní Moravě se zabýval KUNSTMÜLLER (1997).

Dne 11.6.2005 jsem byl na břehu Prostředního rybníka u Lednice svědkem následující příhody. Několik metrů ode mě přilétala skupina konipasů bílých (*Motacilla alba*) nízko nad hladinou ke břehu. Na jednoho mladého, plně vzrostlého a vzletného konipasa náhle zaútočil ťuhýk šedý a srazil jej do vody. Pak se nad ním na místě třepotal a snažil se jej zachytit prsty. Čtyři další konipasi jej několikrát odehnali, ale ťuhýk se k napadenému ptákově stále vracel a vždy se nad ním na místě třepotal jako poštolka (*Falco tinnunculus*). Konipas už byl téměř venku z vody, když ťuhýk znovu zaútočil a ptáka konečně uchopil do obou pařátů. Odnesl jej na břeh, kde jej usmrtil a o chvíli později s ním odlétal přes hladinu pryč. Byla to dramatická podívaná provázená křikem konipasů a tichými útoky tak trochu exoticky působícího černošedobíle zbarveného ptačího dravce.

Konipas bílý tedy s určitostí figuruje ve výčtu druhů predovaných ťuhýkem šedým v naší přírodě.

SUMMARY

An effectual attack of a Great Grey Shrike (*Lanius excubitor*) on a young White Wagtail (*Motacilla alba*) was observed at the locality of the Prostřední fishpond near Lednice on the 11th June 2005. So we can add the White Wagtail to the list of Great Grey Shrike's prey in our nature.

LITERATURA

HUDEC K. (ed.), 1983: Fauna ČSSR, sv. 24. Ptáci - Aves III/2. Academia. Praha
KUNSTMÜLLER I., 1997: Způsob lovu a potrava ťuhýka šedého (*Lanius excubitor*) na Českomoravské Vysočině. Zpravodaj Jihomoravské pobočky ČSO 9: 10 - 16